

Sveučilišni kapelan

vlač. Odilon Singbo

*Izlaganje na susretu Rektora i prorektora sa sveučilišnim nastavnicima i
voditeljima stručnih službi*

27. rujna 2016.

Sveučilišni kapelan u službi naviještanja i svjedočenja Evanđelja

*Naviještanje evanđelja različitim kulturama uključuje također njezino naviještanje profesionalnom, znanstvenom i akademskom svijetu. Riječ je o susretu vjere, razuma i znanosti, koji ima za cilj razviti nove pristupe i argumente u pogledu vjerodostojnosti, o kreativnoj apologetici koja će pomoći stvoriti veću otvorenost prihvaćanju evanđelja kod svih osoba. Kada se neke spoznaje i znanstvene kategorije preuzimaju u naviještanju poruke evanđelja, tada same te kategorije postaju sredstva evangelizacije; to je voda pretvorena u vino. A ono što je preuzeto ne samo da biva otkupljeno nego postaje oruđe Duha Svetoga za prosvjetljivanje i obnavljanje svijeta. Iz apostolske pobudnice pape Franje **Radost evanđelja, br. 132***

Jedna od novosti ove akademske godine na Hrvatskom katoličkom sveučilištu je zasigurno otvorenje službe sveučilišne kapelanije. Sveučilišna kapelanija kao nova služba budi radost, ali i nejasnoću, jer nameće pitanje, što je zapravo to i zašto to? No, tko malo promatra djelovanje Crkve u akademskim krugovima lako može primijetiti da ona nastoji spajati vjeru i razum, znanje i duhovnost – duhovnost ovdje ne treba shvatiti isključivo kao neke pobožnosti kako ih primjećujemo po župama.

Stoga treba odmah istaknuti ono što sveučilišna kapelanija nije:

- Ona nije zamjena za življenje vjere u župnim zajednicama kojima pripadaju pojedini profesori, djelatnici i studenti.
- Nije kontrolni aparat „nekoj odozgo“ kojem treba kapelan polagati računa ili prosljediti informacije o unutarnjim, odnosno osobnim problemima koje nose profesori, djelatnici i studenti
- Nije služba koja se isključivo bavi studentima, već i profesorima
- Nije služba za osnivanje župe unutar sveučilišta

A što je onda kapelanska služba u kontekstu katoličkog sveučilišta?

Prvo, prema predloženoj temi, dva su glavna pojma: naviještanje i svjedočenje evanđelja. Kapelan, tko god bio, je ovdje prije svega za naviještanje Božje riječi, bilo u

okviru liturgijskog slavlja, bilo kroz razne susrete s ljudima. Drugo, pitanje svjedočenja evanđelja usko je povezano s kreposnim životom koji treba sam njegovati, promovirati i živjeti s ostalim članovima sveučilišne zajednice. Stoga na prvom mjestu se nalazi vječna Kristova zapovijed ljubavi prema Bogu i prema čovjeku, bez obzira na njegov svjetonazor, vjersko opredjeljenje i položaj na sveučilištu. Bez takve ljubavi koja cijeni čovjeka ukoliko je čovjek, Crkva pa i ova služba gubi svoj smisao.

Drugo, nalazimo se na katoličkom sveučilištu! Premda u praksi naglasak može biti na sveučilištu, a to znači akademskom prostoru za obrazovanje mladih ljudi koji će preuzeti razne odgovornosti u društvu, ne smijemo zaboraviti da ovo sveučilište treba ostati katoličko, a to znači da se u njemu treba njegovati žive crkvene tradicije u svakom pogledu. Čin prenošenja znanja ne smije se svesti samo na ponavljanje. Kao ljudi tradicije, pozvani smo biti i ljudi ovog vremena. Stoga je sveučilišni kapelan treba prvi koji nosi „radost i nadu, žalost i tjeskobu ljudi našeg vremena“, jer „nema ničega uistinu ljudskoga a da ne bi našlo odjeka u njegovu srcu.“ (GS 1) Razni su svjetonazori koji nužno ne promiču temeljne vrijednosti za dobro čovjeka, koji zanemaruju objektivne istine. To je izazov svakom sveučilištu. No, Katolička crkva, kao brižna majka i učiteljica života nastoji pružiti svojoj djeci potrebne smjernice za ispravne odluke pred raznim životnim dilemama. I tu može kapelan biti od velike pomoći u propitkivanju i rasuđivanju raznih situacija. Govor vjere mora u tom smislu biti jasan i snažan pred novim izazovima moderne kulture.

Izvor iz kojeg svaki vjernik crpi snage za život ostaje Euharistija. Stoga, će gotovo svaki dan ovdje započeti s tim temeljnim sakramentom kao što je i do sada bilo. Na to su svi uvijek dobrodošli. Specifičnost trenutne situacije našeg sveučilišta nameće mogućnost traženja načina na koji se kapelan može prilagoditi raznim odjelima za ostvarenje svojeg poslanja. U tom smislu, bilo bi hvalevrijedno da nalazi termine za slavljenje euharistije s pojedinim odjelima ili godištima.

Djelovati na katoličkom sveučilištu zapravo znači angažirati se više. Naš kršćanski, katolički identitet ovdje poprima još veću važnost, a to znači da svi skupa imamo posebno poslanje prema hrvatskom društvu u formiranju sposobnih, velikodušnih, uvjerenih, ukratko izgrađenih ljudi kakvima čezne ovo društvo. Uvjeren sam da svaki profesor u svom odjelu i preko svojeg predmeta, sačuvajući zakonitosti i specifičnosti svake znanosti, nastoji promicati kršćansku viziju stvari, jer je istina JEDNA, iako se oko nje stvaraju razne krize.

Zadaća je sveučilišnog kapelana ovdje poštivati savjest svakog čovjeka, ali i ukazati na vrijednosti vjere jer: »nitko ne užiže svjetiljke da je pokrije posudom ili stavi pod postelju, nego je stavlja na svijećnjak da oni koji ulaze vide svjetlost.“ (Mt 5,15). Pozvani smo dakle biti svjetlost, ali i promicatelji jasnoće svjetlosti koja je u svakom studentu.

Prisutnost sveučilišnog kapelana govori o važnosti duhovne dimenzije u svakodnevnom životu svakog čovjeka, a posebno mladih koji nose u sebi čežnju sa smislom. Kako ih pratiti u njihovom razvoju i traganjima, kako pronaći s njima nove putove za ispravni duhovni život? To je zadaća kapelana.

Kao što se može iščitati iz ovih riječi, od svega je najvažnija prisutnost kapelana. Možemo reći da je glavni motiv BITI TU, BITI DOSTUPAN!

A sad neke konkretne stvari kojima će kapelan nastojati ostvariti taj cilj navjestitelja i svjedoka evanđelja u ovom kontekstu akademskog života.

Već je spomenuto, prvi izvor je dnevno slavljenje svete mise u našoj kapelici. Nastojat će promicati razne pobožnosti (krunica, klanjanje, devetnice itd.) i animirati za sudjelovanje u duhovno-sakramentalnim programima kroz osobni susret ili drugim poticajima koji ih upućuju na Krista kao središte vjerničkog života. Važno je napomenuti da će u okviru cjelokupnog sveučilišnog kalendara organizirati studentima i profesorima odvojeno, po dva termina za duhovnu obnovu u jakim liturgijskim vremenima.

Da duhovna dimenzija sveučilišta ne bude samo u granicama sveučilišta, bit će organizirano sudjelovanje na programima izvan Sveučilišta - praćenje i sudjelovanje na inicijativama i slavljinama na nadbiskupijskoj, nacionalnoj razini i šire.

Treba njegovati dimenziju zajedništva koja je usko vezana uz edukativno-kulturnu, a bazira se na osjećaju pripadnosti Sveučilištu, na temelju konkretne kreativnosti samih studenata. To mogu biti različite grupe koje se okupljaju oko zajedničkih interesa, koje valja podržati, i pratiti napose ako proizlazi iz njihove vlastite inicijative.

Jednako je važna dimenzija profesionalnog usmjerenja što uključuje promociju prije svega prihvaćanje vlastitog života kao „poziva“, kao i prepoznavanje vlastitog životnog usmjerenja kao priliku za odgovor Bogu koji nas poziva da nastavljamo njegovo stvarateljsko djelo.

Sveučilišni kapelan je poslan da podržava studente i na edukativno-kulturnoj razini osobito u njihovim akademskim obavezama, društvenim, psihološkim,

sportskim, umjetničkim, kulturnim potrebama. To zapravo znači biti na raspolaganju studentima u njihovim konkretnim svakodnevnim potrebama koje susreću u životu sveučilišta, kao i u životu izvan njega.

S obzirom da kapelanija u sebi uključuje dimenziju milosrdnog djelovanja (lat. *elemosynarius*, aumône), kapelan je pozvan budnim okom pratiti studente slabijeg imovinskog stanja i nastoji pronaći na diskretan način putove za pomoć. Ovdje podrška i poticaj na volonterske aktivnosti kod studenata i profesora itekako su važni.

S profesorima i djelatnicima treba nastojati pronaći i ponuditi kontinuiranu ponudu teoloških i duhovnih sadržaja za trajnu duhovnu formaciju. Kapelan je za njih prije svega duhovnik koji poštuje njihovu slobodu, prima ih s poštovanjem i diskreциjom, s jedinom namjerom da vlada atmosfera bratstva i prijateljstva unutar sveučilišta i izvan njega. Jer zadovoljan profesor i djelatnik jasno utječe na raspoloženje studenata i svoje obitelji. Ovdje još jednom želim istaknuti da je temeljni odnos između kapelana i profesora i djelatnika zapravo povjerenje i želja da naše sveučilište napreduje u dobru.

Svi smo svjesni smo svi da svaki student, profesor i djelatnik pripada određenoj župnoj zajednici u kojoj djeluje. Čemu onda opet prisutnost svećenika-duhovnika ovdje? Odgovor je vrlo jednostavan. U župnim zajednicama nemamo uvijek mogućnost susreta sa svećenicima iz raznih razloga. Ovdje, svaki dan, dostupan vam je svećenik kao brat koji u kontekstu vašeg rada bolje razumije vaše probleme, vaša nadanja, vaša očekivanja.

Na kraju, iskreno vam hvala što se lijepo i srdačno primili novog kapelana, službeno prvog. Kažem službeno jer znam da su svećenici poput rektora, Krunoslava, Josipa, Jerka i drugih, nastojali igrati tu ulogu kapelana prije mene. Hvala im na tome. Preporučam se u Vaše molitve. A ja sam tu, da molim za vas i s vama!